

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Ing. J.K.**, zastoupen JUDr. Zuzanou Novotnou, advokátkou se sídlem Komenského 1, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 9. 2005, č. j. 58 Ca 33/2004 - 27,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, který byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2004, č. j. KUOK/1792 ODSH-SD/690, kterým bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Jeseník ze dne 7. 6. 2004, č. j. 6-63/2004 OD-J. Rozhodnutím správního orgánu první instance byla stěžovateli podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. o silničním provozu“) odejmuta řidičská oprávnění pro skupiny A, B, C, E, T, M, kterých byl držitelem.

Stěžovatel v kasační stížnosti s poukazem na § 103 odst. 1 písm. a), b), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) uvedl, že rozhodnutí krajského soudu má za nezákonné a že je jím zkrácen ve svých právech.

Uvedl, že rozhodnutím Městského úřadu Šumperk, odboru dopravy ze dne 3. 12. 2003, č. j. Dop. 883/03/P508VL, byl uznán vinným spácháním přestupku podle § 30 odst. 1 písm. i) bodu 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v tehdejší znění (dále jen „zák. o přestupcích“), a byla mu uložena sankce (pokuta 10 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel po dobu šestnácti měsíců). Proti tomuto rozhodnutí podal odvolání, které však bylo rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství ze dne 19. 1. 2004, č. j. ODSH-229/04, zamítnuto; napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedené rozhodnutí odvolacího orgánu bylo zástupkyní stěžovatele JUDr. Zuzaně Novotné, advokátce, doručeno 17. 3. 2004. Stěžovateli osobně na adresu, na kterou požádal o doručování zásilek, však uvedené rozhodnutí doručeno nebylo, tj. doručeno bylo jen jeho zástupkyni.

Stěžovatel má za to, že rozhodnutí, kterým se ukládá pokuta a vyslovuje zákaz činnosti, je rozhodnutím, kterým mu byla přinejmenším uložena povinnost zaplatit pokutu, takže mělo být doručeno také jemu osobně ve smyslu § 25 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), který byl tehdy účinný (dále jen spr. ř.). Porušení uvedeného stěžovatelova práva vedlo podle jeho názoru k nesprávnému posouzení jeho věci *(stěžovatel zjevně – jak vyplývá z obsahu napadeného rozsudku krajského soudu i z obsahu jeho žaloby – míní nesprávné posouzení věci při vydání následného, na rozhodnutí o přestupku, v němž byl vysloven zákaz činnosti, navazujícího rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění; pozn. Nejvyššího správního soudu).*

II.

Žalovaný poukázal jednak na nekonkrétnost stížních námitek stěžovatele, jednak se vyjádřil v tom smyslu, že jsou v podstatě opakováním stěžovatelovy žalobní argumentace, se kterou se podle jeho názoru krajský soud řádně a bezezbytku vypořádal.

III.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a je v ní podle jejího obsahu namítán důvod odpovídající toliko ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Ten spočívá v námitce, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda rozhodnutí, kterým správní orgán zamítne odvolání a potvrdí prvoinstanční správní rozhodnutí, jímž je účastník správního řízení shledán vinným spácháním přestupku a jímž je mu uložena sankce spočívající v peněžitě pokutě a zákazu činnosti, je rozhodnutím, které je nutno doručit nejen zástupci účastníka s plnou mocí pro celé řízení (§ 25 odst. 3 věta první spr. ř.), nýbrž i účastníku samotnému (§ 25 odst. 3 věta druhá spr. ř.) jako rozhodnutí, kterým se mu ukládá povinnost osobně v řízení něco vykonat.

Jiné důvody kasační stížnosti v ní podle jejího obsahu nelze nalézt, třebaže stěžovatel výslovně zmiňuje i písm. b) a d) ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., neboť po obsahové stránce všechny argumenty stěžovatele míří ke shora popsanému stížnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud vázán podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

IV.

Krajský soud ke sporné právní otázce uvedl, že v přestupkovém řízení se v jeho průběhu stěžovatel nechal zastupovat advokátkou s plnou mocí pro celé řízení, a proto bylo doručováno v souladu s § 25 odst. 3 spr. ř. pouze jeho advokátce. Jedinou výjimkou, kdy by vedle advokátky stěžovatele mělo být doručováno i stěžovateli osobně, by podle krajského soudu bylo, kdyby měl stěžovatel v řízení něco osobně vykonat. Typickým příkladem je podle krajského soudu výzva k podání vysvětlení či předvolání k místnímu šetření, u něhož se očekává vyjádření účastníka. Rozhodnutí, kterým byl účastník shledán vinným spácháním přestupku a byla mu uložena sankce, není podle krajského soudu rozhodnutím, které by účastníku ukládalo něco osobně vykonat.

V.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Doručování ve správním řízení bylo v době rozhodování žalovaného upraveno zejména v ustanoveních § 24 až 26 spr. ř., doručování v případě, že účastník byl orgánem veřejné moci či právnickou osobou nebo byl zastoupen, upravovalo ustanovení § 25 spr. ř. Toto ustanovení bylo použitelné i na řízení o přestupcích, neboť podle § 51 zák. o přestupcích *není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení*; „jinak“ stanoví toliko § 80 zák. o přestupcích, podle něhož *rozhodnutí o přestupku nelze doručit veřejnou vyhláškou*, ten se však nijak nedotýká doručování písemností do vlastních rukou účastníka či jeho zástupce. Podle § 24 odst. 1 spr. ř. *důležité písemnosti, zejména rozhodnutí, se doručují do vlastních rukou*. Podle § 25 odst. 3 věty první spr. ř., *má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci*. Podle věty druhé citovaného ustanovení *má-li však účastník řízení osobně v řízení něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu*. Smysl a účel výše uvedeného pravidla o doručování zástupci resp. přímo účastníku řízení je jasný – má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, lze předpokládat, že tento zástupce za něho bude také po celou dobu řízení jednat a že ve své podstatě to bude on, kdo bude vykonávat procesní práva účastníka řízení. Je proto rozumné, aby písemnosti, které budou v řízení účastníkovi doručovány, byly doručovány jeho zástupci s procesní plnou mocí, který na ně může ihned adekvátně reagovat a má přehled o všech písemnostech, které se v řízení účastníku zasílají. Z uvedeného pravidla stanoví věta druhá v § 25 odst. 3 spr. ř. *jedinou výjimku*, a sice, že navíc i účastníku samotnému se vedle doručení jeho zástupci doručí i písemnost, která nějakým způsobem souvisí s potřebou, aby účastník v řízení osobně něco vykonal. I zde je smysl a účel výjimky a tím i její věcný rozsah zřejmý – výjimka míří na tzv. nezastupitelné úkony účastníka, tj. na úkony, u nichž je nezbytné, aby je provedl právě účastník osobně, a u nichž jejich vykonání zástupcem účastníka nepřipadá z povahy věci v úvahu nebo je z jiného důvodu nežádoucí. Smyslem doručení písemnosti týkající se nezastupitelného úkonu také přímo účastníkovi je především vyrozumět jej o tom, že právě on, a nikoli jeho zástupce či někdo jiný, má tento úkon učinit a kdy, kde a jak se tak má stát.

Úkonem osobní povahy ve smyslu § 25 odst. 3 věty druhé spr. ř. je takový úkon, kdy konkrétní jednání nemůže učinit nikdo jiný než účastník samotný, jedná se tedy o tzv. jednání nezastupitelné, charakteristické svým osobním prvkem, který se upíná právě a jen na osobu jednajícího, a to tak, že jiná osoba, odlišná od konkrétního účastníka řízení, nemůže, právě proto, že je charakterizován osobou jednajícího, takový úkon vykonat

(viz argumentaci v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 6. 2000, sp. zn. 21 Cdo 1949/99, zveřejněném jako Rc 1/2001, která se vztahuje k tehdejšímu ustanovení § 49 odst. 1 věty druhé zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, který je v občanském soudním řízení obdobou ustanovení § 25 odst. 3 spr. ř.; nyní je uvedené pravidlo upraveno v § 45c odst. 3 občanského soudního řádu). Věta druhá § 25 odst. 3 spr. ř. směřuje například na situace, kdy má účastník řízení podat v probíhajícím správním řízení vysvětlení, kdy má být proveden důkaz jeho účastnickou výpovědí nebo kdy je účastník předvolán na místní šetření, kde se očekává jeho osobní vyjádření, osobní předvedení určitého jednání apod. Naproti tomu rozhodnutí, jimiž se končí správní řízení, nejsou úkony, kterými by se účastníku řízení ukládala povinnost něco v tomto řízení osobně vykonat, a to ani tehdy, jestliže tato rozhodnutí nebo prvoinstanční rozhodnutí jimi potvrzená ukládají povinnost účastníka řízení k určitému plnění či jinému jednání (např. k zaplacení pokuty za správní delikt či ke zdržení se řízení všech motorových vozidel po stanovenou dobu, jak tomu bylo i v případě stěžovatele). Taková povinnost se totiž netýká samotného průběhu správního řízení, tj. nejde o povinnost ve vztahu k procesním postupům správního orgánu, nýbrž se jedná o hmotněprávní povinnost účastníka řízení, jež je výsledkem správního řízení a na niž se ustanovení § 25 odst. 3 věty druhé vůbec nevztahuje. Jinými slovy, uložení sankce (ani např. uložení ochranného opatření) nelze považovat za uložení povinnosti něco osobně ve správním řízení vykonat (uvedený právní názor vyslovil Nejvyšší správní soud ostatně již ve svém rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 As 53/2004 - 60, publikovaném na www.nssoud.cz).

Vzhledem k tomu, že rozhodnutím potvrzujícím prvoinstanční rozhodnutí o tom, že stěžovatel spáchal přestupek, a o uložení sankcí za tento přestupek nebyla stěžovateli uložena žádná povinnost něco osobně ve správním řízení vykonat, doručoval správní orgán tuto písemnost zcela v souladu s § 25 odst. 3 větou první spr. ř. zástupkyni stěžovatele s plnou mocí pro celé řízení. Uvedené rozhodnutí vydané v přestupkovém řízení nabylo tedy oznámením zástupkyni stěžovatele ve vztahu ke stěžovateli právní moci (§ 59 odst. 4, § 52 odst. 1, § 51 odst. 1 spr. ř.), a proto mohlo být podkladem pro zahájení navazujícího správního řízení o odnětí řidičského oprávnění a pro vydání rozhodnutí podle § 94 odst. 1 písm. c) zák. o silničním provozu.

Krajský soud tedy správně posoudil spornou právní otázku. Stížní námitka nebyla důvodná, proto Nejvyšší správní soud nedůvodnou kasační stížnost podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

VI.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu

